

MAAELUMINISTEERIUM

Mis on süsinikupõllundus ja kuidas see toimib?

Martti Mandel

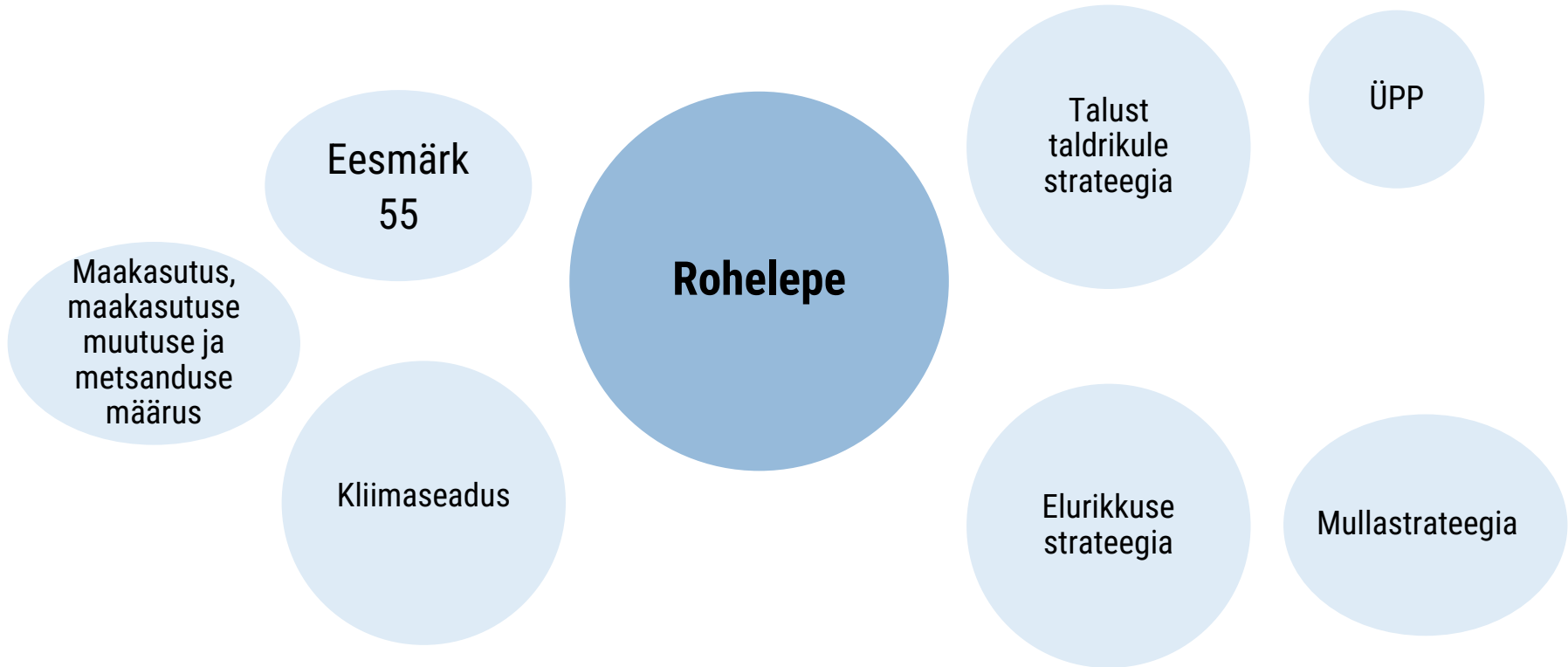
EV alaline esindus Euroopa Liidu juures

01.03.2022

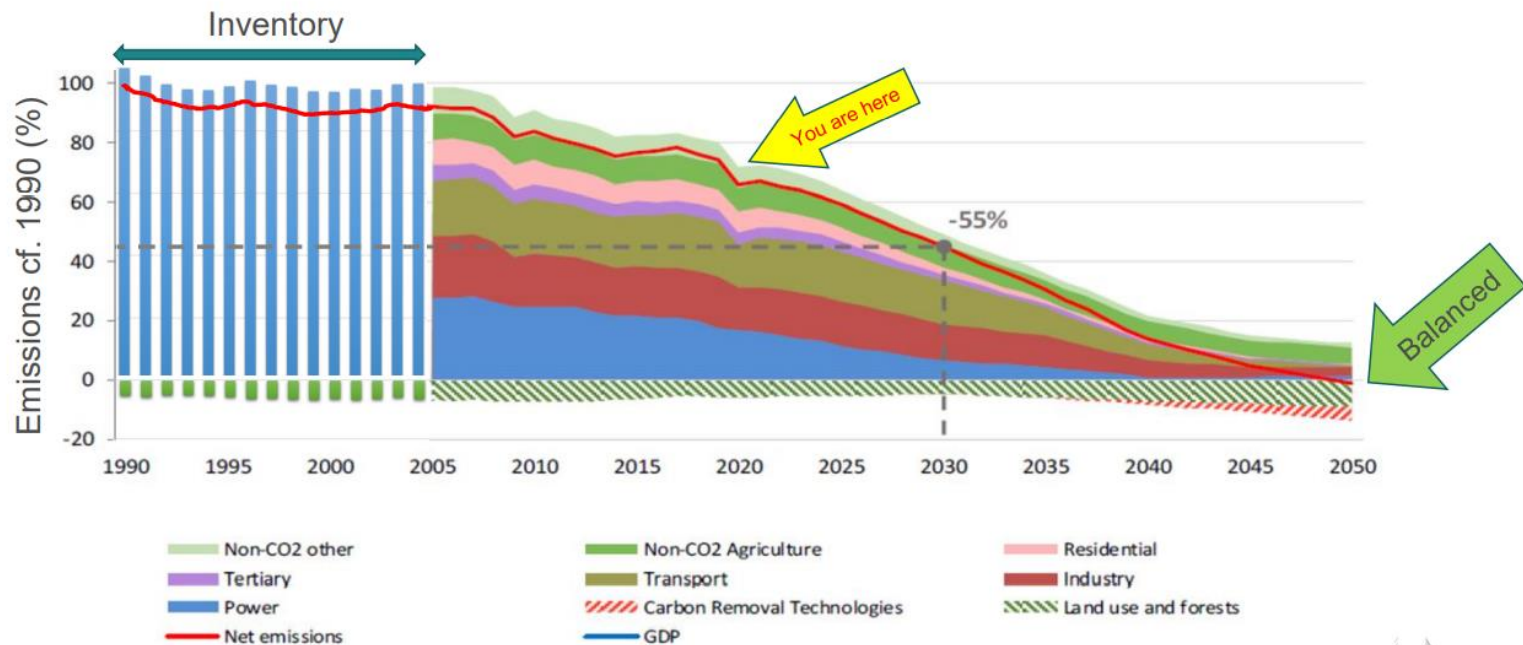

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Laiem taust

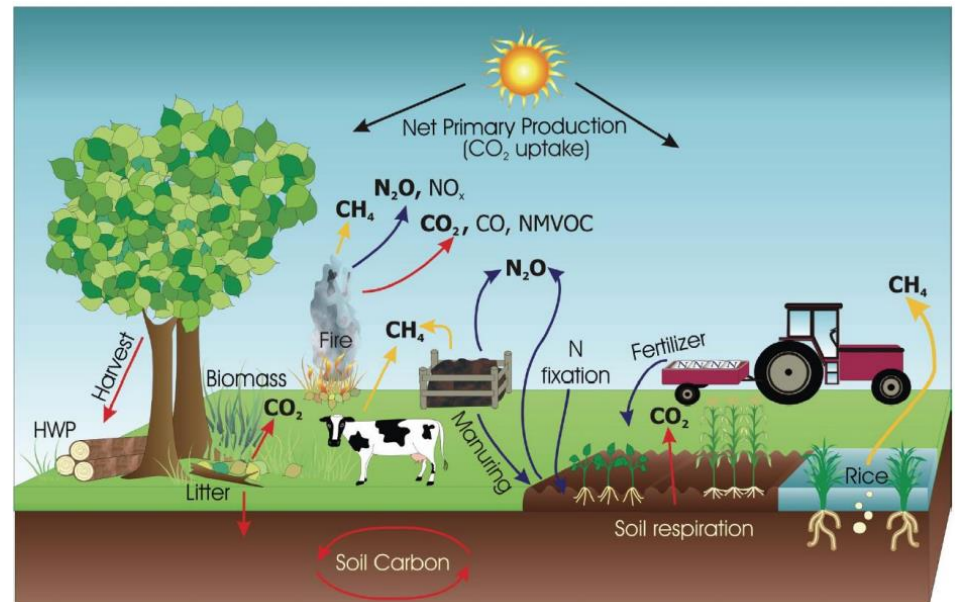

EL kliimaneutraalsuseni jõudmine

Süsinikneutraalne põllumajandus

Süsinikneutraalne põllumajandus viitab kasvuhoonegaaside heite ja sidumise tasakaalule põllumajandusettevõtetes, mille tulemuseks on kliimaneutraalsed süsteemid.

IPCC (2006)

EL eesmärgid ja poliitikad

Ettepanek maakasutuse,
maakasutuse muutuse ja
metsanduse määruse ning
põllumajanduse kohta
Juuli 2021

EL ülene eesmärk siduda vähemalt
310 Mt süsinikku aastaks 2030

Kliimaneutraalne maasektor aastaks
2035

Stiimulid põllumeestele ja
metsaomanikele uute ärimudelite
kaudu

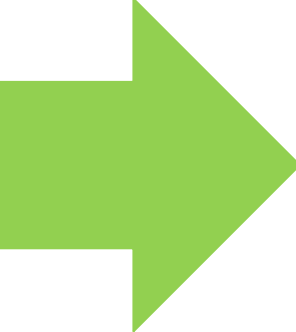

Teatis süsinikupõllunduse kohta
14. detsember 2021

Süsiniku sidumise sertifitseerimine
KOM ettepanek, 2022 IV kv

Süsinikupõllundus

Kliimasõbralikumate
tavade
kasutuselevõtt
muldade ja metsade
majandamisel

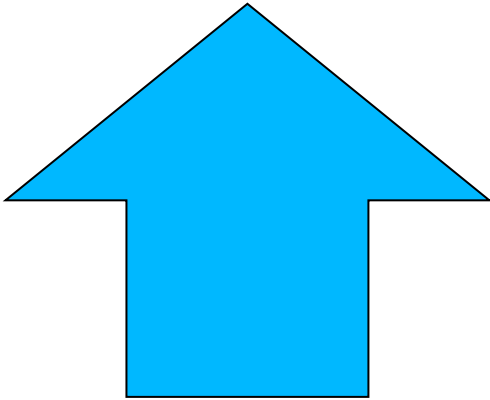

Preemia täiendavalt
seotud süsiniku eest
(eurot tonni süsiniku
kohta)

Miks?

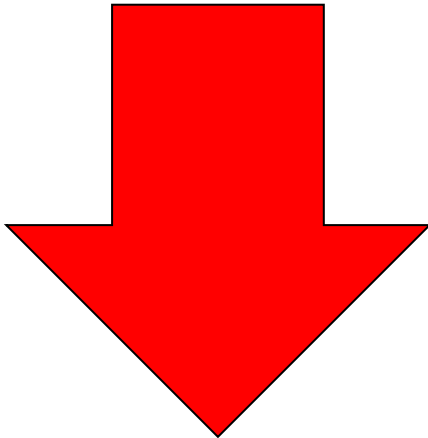
- Süsinikusidumise ja KHG heite vähendamise oluline laiendamine
- Põllumeeste ja metsaomanike motiveerimine vajalike meetmete kasutuselevõtuks
- Ettevõtete ja tarbijate ootustele vastutulek
- Vabatahtlike turgude ja skeemide vähene usaldusväärsus ja läbipaistvus

Kliimaneutraalne põllumajandus ja metsandus aastaks 2035

Süsiniku sidumise suurendamine 20%

- Turvasmuldade veetaseme tõstmine
- Metsastamine
- Põllumajandustavad
- Põllumaa püsirohumaaks
- Agrometsandus
- Puittooted

Mitte-CO2 heite vähendamine 20%

- Täppisviljelus
- Väetiste kasutamise tõhustamine
- Sõnniku anaeroobne kääritamine
- Sööt ja söödalisandid
- Tõuaretus

Süsinikupõllunduse laiendamine

Tulud erasektorist ja avaliku sektori toetused

Süsinikuturud

EL ühine põllumajanduspoliitika

Euroopa horisont, LIFE,
ühtekuuluvusfond

Riigiabi

Läbipaistvad reeglid ja kvaliteetsed süsiniku sertifikaadid

Ühised standardid

Seire, aruandlus ja kontroll

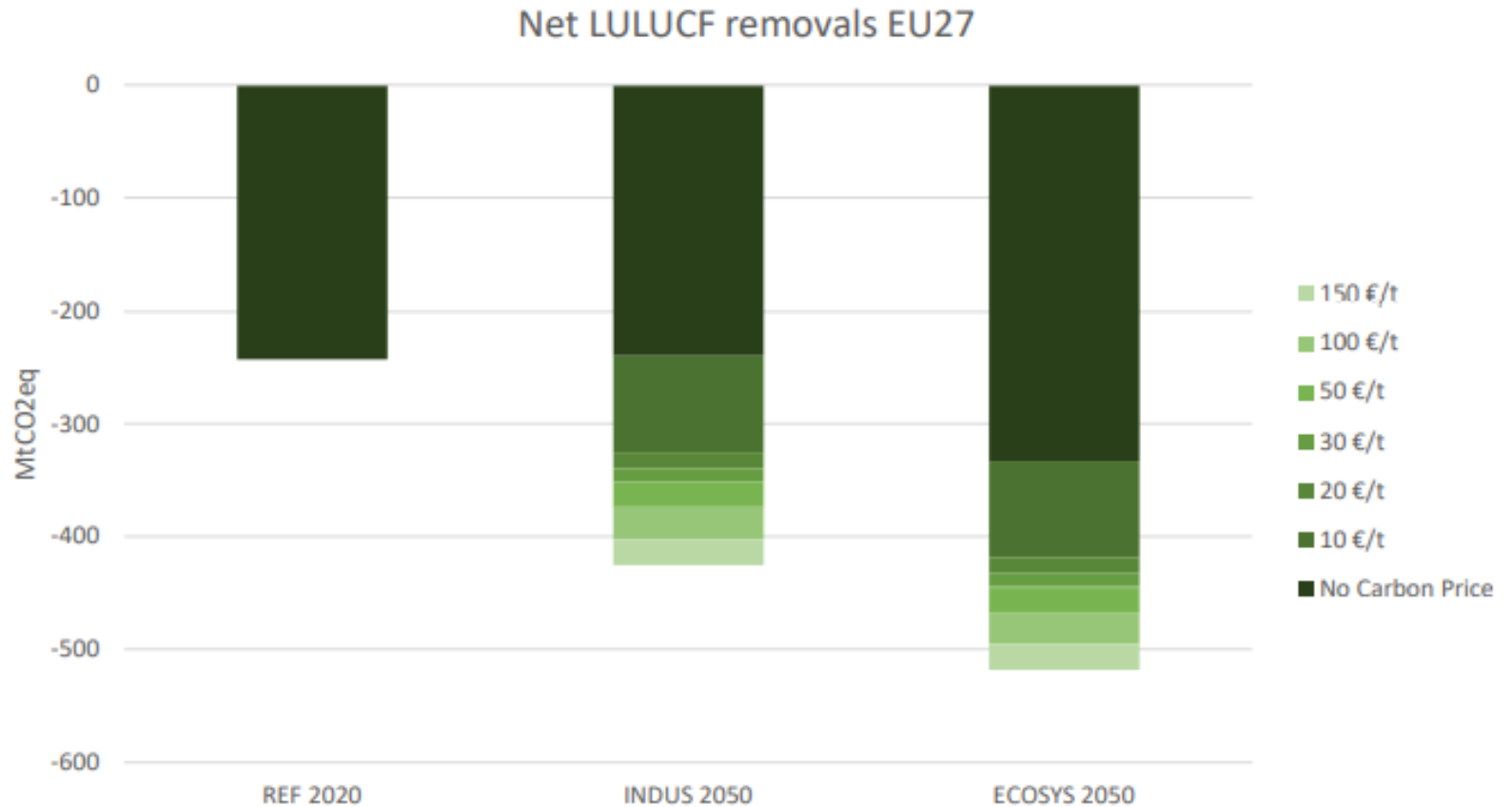
Nõustamissüsteem

Pikaajaline perspektiiv reguleeritud
süsinikuturuks EL-s

Komisjoni plaanid ja edasine visioon

- Töötatakse välja ärimudelid, metoodikad ja sertifikaadid
- Ekspertgrupp, finantsinstrumentide kaasamine, digitaalne süsinikunavigaator, tavade vahetus, uuring saastaja maksab põhimõtte rakendamise kohta põllumajanduses
- Ärimudelid ja projektid võetakse kasutusele liikmesriikide vahel ja võib-olla ka vabatahtlikel turgudel
- Igal maakasutajal juurdepääs kontrollitud andmetele KHG heite ja süsiniku sidumise kohta omal maal alates 2028
- Kohustuslik reguleeritud süsinikuturg pärast 2030. aastat (?)
- Saastaja maksab põhimõtte – kohustus oma heidet hüvitada (?)

LULUCF stsenaariumid

Ajaraam

2021 dets-
Süsiniku
põllunduse teatis

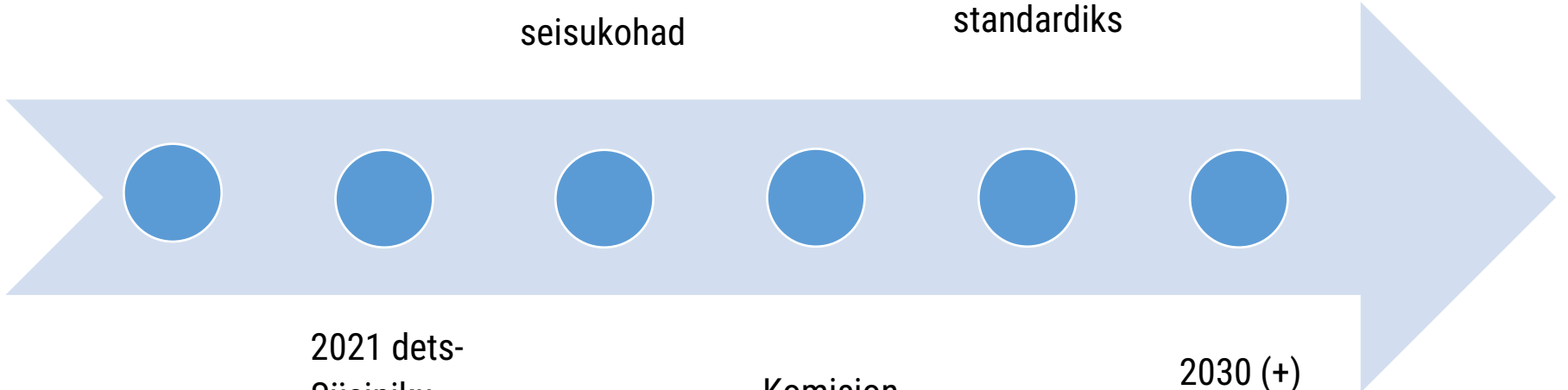
2022 I poolaasta:
VV, EL Nõukogu ja
Euroopa
Parlamendi
seisukohad

2022 IV kvartal-
ettepanek
sertifikaatide
standardiks

2021 dets-
Süsiniku
põllunduse
teatis

Komisjon
kutsus kokku
ekspertgrupi

2030 (+)
arvestuse ja
sertifitseerimise
raamistik
(kohustuslik?)

Arutelud EL Nõukogus

Ministrid on kestlike süsinikuringete küsimust paar korda arutanud, sh põhjalikult veebruari alguses mitteametlikul kohtumisel. Parasjagu on koostamisel Nõukogu järeldused, mille peamised sõnumid on tõenäoliselt järgmised:

- tervitame algatust, kuid rõhutab, et põllumajanduse peamine eesmärk on toiduga kindlustatuse tagamine;
- peab olema võit-võit lahendus, kus maavaldaja panustab kliimaeesmärkidesse ja saab sellest majanduslikku kasu;
- maakasutuse muutusi tuleb vältida (?);
- tuleb võtta arvesse ka varasemat kestlikku majandamist (?);
- lisaks süsinikule teiste kasvuhoonegaaside ja kaasnevate hüvede hõlmamine, eriti elurikkus (?);
- liikmesriikide eripära, T&A, nõustamine, rohepesu vältimine, lihtsus, läbipaistvus.

Põllumehele võimalus või risk?

- Veel vara öelda – saatan peitub detailides
- Õiguslik ettepanek üksikasjaliku süsiniku sertifitseerimise raamistikuga avaldatakse 2022. aasta lõpus
- Süsiniku sidumine muldades võib praktikas olla väga keeruline, eriti arvestades püsivuse, täiendavuse ja muu KHG heite vältimise põhimõtteid
- Sertifitseerimisskeemidega liitumise eel tuleks põhjalikult analüüsida, kas eesmärke on võimalik täita ning kuidas jagunevad riskid ja kulud
- Samas on muldade pikaajaline kestlik majandamine on nii põllumehe kui keskkonna huvides

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh!